

Opdrachten online archiefonderzoek

Antwoorden zoekopdrachten bij de lessen 1.1, 2.1, 2.2 en 6.2

Antwoorden op de vragen bij de zoekopdracht bij les 1.1

Vraag 1

Op 18 november 1761 begonnen de timmerlieden met het maken van de vaste houten 'tendt', een soort verblijf op het achterschip. De Afrikaanse vrouwen konden hier overdag verblijven. De tent bevond zich, volgens de Zeeuwse scheepsarts D.H. Gallandat, boven de schans. Boven in de tent was een luik voor verse lucht.

Slavenhuijsjes of latrines (wc's)

Op 10 december en 12 december 1761 werden de wc's voor de Afrikaanse gevangenen gemaakt. De latrines voor de slaven werden vlak na aankomst in Afrika getimmerd. Op 9 december werd de eerst Afrikaanse man gekocht. Op 10 december 1761 werd de eerste Afrikaanse vrouw gekocht. Toen werd ook het 'slavenhuijsje' op het achterdek van het schip gebouwd: dit was het secreet voor de vrouwenslaven. Op 12 december 1761 werd het andere 'slavenhuijsje', voor de mannen opzij van het kuildek geplaatst, waar de mannen overdag verbleven.

Slavenkombuis (keuken)

Op 18 december 1761 werd de slavenkombuis gebouwd. De opperstuurman vermeldde in zijn logboek de bouw van de kombuis voor de Afrikaanse gevangenen, en wel in de bak, in de voorplecht van het schip. Hiervoor werd een stuk uit het bakdek gezaagd. De kombuis werd gebouwd van de in de scheepsinventaris genoemde 1200 stenen, kalk, zand en 4 ijzeren platen. Dat gebeurde 11 dagen na de aankomst aan Caap Monte, Liberia. Voor deze kombuis was een koperen 'slavenketel' meegenomen, waarin het eten voor de Afrikanen werd bereid. De proviand die hiervoor uit Middelburg was meegenomen, bestond uit gort, bonen en oud vlees, en werd in Afrika aangevuld met verse producten.

Beddingen

Op 8 februari, 14 februari en 17 februari 1762 werden de beddingen voor de Afrikaanse gevangenen getimmerd. Tijdens de reis sliepen de Afrikanen tussendeks: de mannen op het tussendek onder het kuildek en de vrouwen op het tussendek in het achterschip. Deze ruimte voor de vrouwen werd in het logboek 'de schans' genoemd. Zodra het aantal gevangenen opliep, werd een extra 'verdieping' voor meer ligplaatsen in het tussendek aangebracht. Eerst aan de ene kant van het schip, daarna aan de andere. Voor deze 'beddingen' werden op maat gezaagde planken meegenomen.

De eerste beddingen werden 8 februari 1762 aangebracht aan de stuurboordzijde op het tussendek onder het kuildek, de plek waar de Afrikaanse mannen werden opgesloten. Enkele dagen later, 12 februari en 14 februari, volgden de beddingen in de schans, het verblijf van de Afrikaanse vrouwen op het tussendek in het achterschip, en ten slotte op 17 februari, werden de laatste beddingen bij de Afrikaanse mannen getimmerd. De beddingen vormden de laatste aanpassingen die aan het schip werden gedaan, zodat het in staat was een groot aantal gevangenen te vervoeren. De andere, reeds uitgevoerde veranderingen bestonden uit de bouw van het schot (een soort verschansing vlak achter de grote mast die de Afrikanen op het kuildek de toegang tot het achterdek onmogelijk moest maken), de 'slavenhuijsjes' of secreten (wc's) en de slavenkombuis (keuken).

Vraag 2

Afbreken aanpassingen voor het vervoer van de Afrikanen

Op 19 augustus 1762 werden de beddingen opgeruimd.

Op 20 augustus 1762 werden het schot, de slavenhuisjes en de slavenkombuis weggebroken.

Terwijl het schip de Eenigheid in Essequebo lag, pleegde de bemanning groot onderhoud aan het schip. Op 19 augustus, de dag dat de veilingen werden gehouden, werden bijvoorbeeld de beddingen (de ligplaatsen voor de Afrikaanse gevangenen), al weggeslagen. De volgende dag werden het schot, de 'slavenhuisjes' en de slavenkombuis weggebroken.

Vraag 3

Het schot wordt niet genoemd bij het opbouwen, maar wel bij het afbreken (20 augustus 1762).

Halverwege het schip werd een houten schot met daarin een deur aangebracht. Dit was een soort verschansing vlak achter de grote mast die de Afrikanen op het kuildek de toegang tot het achterdek onmogelijk moest maken. Het schot diende dus ter bescherming van de bemanning en de deur werd standaard bewaakt door een bemanningslid bewapend met een houwer, een kort plat zwaard. **De opperstuurman vermeldde de bouw van het schot niet in zijn logboek, wel wanneer het werd weggebroken: na de verkoop van de laatste Afrikaanse gevangene.** Mogelijk was het schot al aanwezig bij vertrek uit Middelburg. Het gevaar van een opstand was weldegelijk aanwezig. En daarbij kon het schot een rol spelen. Tijdens de volgende, 4e reis van de Eenigheid brak volgens het logboek een opstand uit: " ... [de slaven] hebben ten eersten zonder dat wij iets hebben kunnen merken, de man dewelke aan deur van **het schodt stond**, den houwer affgenomen en de deur overweldigt en so op ons aanvielen, waarop dat wij die onder de tend op het halfdek waren als den capteijn, opperstuurman en derdewaak terstond na de geweerkest welke agter op de cajuijt stond ben gelopen."

Vraag 4

Vrije vorm en optioneel.

Antwoorden op de vragen bij de zoekopdracht bij les 2.1

1. fl. 39.060,00.
2. Textiel, buskruit en geweren.
3. 23 ps. scheepshouwers [kort, breed kapmes] à f 0:15½ = f 17:16:8 f 18
14 ps. koper trompetten à f 2:2 = f 29:8:0 f 30
550 lb. swart gestreept dominé [kralen] à f 0:6½ = f 178:15:0 f 179
175 mas gruijs [kralen] in soort à f 0:5 = f 43:15:0 f 44
88 mas gevlamde olievetten [kralen] à 0:10 = f 44:0:0 f 44
2 ps. chestergantij [textiel] à f 17:10 = f 35:0:0 f 35
19 ps. negatepautz [textiel] à f 10 = f 190:0:0 f 190
2 ps. blauwe koningsmantels met silver à f 24:0 = f 48:0:0 f 48
4. Vrije vorm, van het grootste bedrag (fl. 190,00) tot het kleinste bedrag (fl. 18,00).
5. fl. 35.211,00 ; de grootste post van die voor de ingekochte Afrikanen.
6. Goedkoopst: Bovenkust (Liberia) ; duurst: Ivoorkust/Goudkust ; meeste slaven: Ivoorkust (met name Kaap Lahoe).
7. Totaal fl. 99.981,00.
8. Je kunt zien dat er veel winst is gemaakt, ondanks het feit dat er 33 aangekochte Afrikanen overleden waren voordat ze verkocht konden worden. Er is fl. 67.357,00 winst gemaakt.

Antwoorden op de vragen bij de zoekopdracht bij les 2.2

1. 5 april 1762.
2. 11 vaten.
3. 9 vaten.
4. 30 april 1762.
5. In de verklaring van de scheepsraad. Daar staat dat de watervaten op 5 juni 1762 verloren zijn gegaan. In het logboek van de opperstuurman staat dat de watervaten op 5 april 1762 verloren zijn.
6. De verklaring van de scheepsraad is op 12 mei 1762 ondertekend. Dus 5 juni 1762 moet dan nog komen.

Antwoorden op de vragen bij de zoekopdracht bij les 6.2

1. De klacht die ze beiden hadden was buikpijn. Ze hadden apart van elkaar ook nog andere klachten.
2. Adriaan de Puit was “jong”: “dede mede een venasectio [aderlating] doordien jong en volbloedig was, maar van geen voordeel doordien de pijn bijbleef”.
De Afrikaanse vrouw was oud: “bejaart”: “deed mijn uitterste pligt om haar in ’t leven te behouden maar dewijl bejaart zijnde en al dikmaals onpasselijk geweest hebbende, sijnde een van ons eerst ingekochte slaven”.
3. De behandeling van de klachten van Adriaan de Puit was veel uitgebreider van de behandeling van de klachten van de Afrikaanse vrouw. Ook de medicatie was grotendeels anders, deels, zo kunnen we lezen in het journaal, vanwege de leeftijd. Voor een aderlating moest men kennelijk ook “jong” en in ieder geval “volbloedig” zijn.
4. De klachten werden serieus genomen, er werd goed gekeken en op basis van waarnemingen (en bij Adriaan de Puit waarschijnlijk ook op basis van een gesprek) een diagnose gesteld. Ze kregen beide een laxermiddel, hoewel elk een ander laxermiddel.
5. Een worm. De Afrikaanse vrouw poepte de worm in één keer uit en poepte ook nog maden uit. Adriaan de Puit raakte na drie keer zijn worm kwijt. Het is niet helemaal duidelijk of het om één worm ging die tussentijds was afgebroken, of om drie aparte wormen.
6. Adriaan de Puit herstelde van zijn klachten; de Afrikaanse vrouw overleed.
7. Dat is niet met zekerheid te zeggen, maar puur op basis van de beschrijvingen in het chirurgijnsjournaal zou je kunnen concluderen dat het een combinatie was van alle vier de factoren. De motivatie van het antwoord kan uit het logboek van de chirurgijn gehaald worden.